

Бекітілген
ШЖҚ МҚҚ директоры
"№2 Ақтау қалалық емханасы"
2023 жылды

**ЛАУАЗЫМДЫ ТҮЛГАЛАРДЫҢ ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ
МУДДЕЛЕРИ ҚАҚТЫҒЫСЫН РЕТТЕУ
ҚАҒИДАЛАРЫ
"№2 Ақтау қалалық емханасы" ШЖҚ МҚҚ**

Ақтау – 2023

1. Қолдану саласы

1.1 Осы Ереже "№ 2 Ақтау қалалық емханасы" ШЖҚ МҚК (бұдан әрі - емхана) лауазымды адамдар мен қызметкерлердің мүдделері қақтығысын реттеу рәсімін белгілейді. Қағидалар Қазақстан Республикасының заңнамасына, корпоративтік басқарудың халықаралық практикасына, емхананың ережесі мен ішкі құжаттарына сәйкес әзірленді.

2. Терминдер мен анықтамалар

2.1 Осы Қағидаларда мынадай терминдер мен анықтамалар пайдаланылады:

1) лауазымды адам-емханада ұйымдастырушылық-өкімдік әкімшілік-шаруашылық функцияларды орындайтын, өкілеттігі бойынша тұрақты, уақытша немесе арнайы адам;

2) қызметкер-емханамен еңбек катынастарында тұратын және еңбек шарты бойынша жұмысты тікелей орындайтын жеке тұлға;

3) мүдделер қақтығысы лауазымды адамдар қызметкерлерінің жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өз лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындамаудың әкеп согуы мүмкін.

4) жақын туыстары ата-аналары, бала асырап алушылар, асырап алынған ата-анаңы бір және ата-анаңы бөлек аға-інілдері мен апа-сінлілдері, атасы, әжесі, немерелері, сондай-ақ жұбайы (зайыбы) және жекжаттары (аға-інілдері, апа-сінлілдері, ата-аналары мен балалары, жұбайы (зайыбы));

5) жеке мүдде-жеке тұлғаның қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатына қызмет ететін мүдде;

6) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы кешен кәсіпорын бөлімшелерінің біріне жүктелетін Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл саласындағы заңнамасын қызметкерлер мен лауазымды адамдардың сақтауын қамтамасыз ету жөніндегі функциялар.

3. Жалпы ережелер

3.1 Осы Ереже емхананың мүдделер қақтығысын реттеудің жалпы қағидаттарын белгілейтін, сондай-ақ жасауга мүдделілігі бар мәмілелер жасау кезінде емхананың құрылымдық бөлімшелерінің қызметін реттейтін құжат болып табылады.

3.2 Осы Ереже емханада қабылданған іскерлік әдеп кодексінің ережелерін іске асыруға бағытталған, оған сәйкес қызметкердің, лауазымды адамның өз міндеттерін тиімді орындаудың қажетті шарттарының бірі қызметкердің, лауазымды адамның және емхананың жеке мүдделері арасында қайшылықтардың болмауы, ал мұндай қайшылықтар болған кезде оларды уақтылы ашу реттеу.

3.3 осы Қагидалардың мақсаты емхана мүддесі үшін әділ, объективті және тәуелсіз шешім қабылдау процесін қамтамасыз ету есебінен қабылданатын шешімдердің тиімділігін арттыру болып табылады. Емханада нақты және ықтимал мүдделер қактығысын басқарудың бірыңғай жүйесін күру, сондай-ақ қызметкерлер мен лауазымды тұлғалардың міnez-құлқына қойылатын талаптарды айқындау, оларды сактау жеке мүдделер мен қызметкерлер мен лауазымды тұлғалардың ықпалымен емханада шешім қабылдау тәуекелдерін барынша азайтуға мүмкіндік береді.

3.4 барлық қызметкерлер мен лауазымды адамдар өздеріне (немесе онымен байланысты адамдарға) қатысты мүдделер қактығысы туындауды мүмкін жағдайға жол бермеу үшін өзін-өзі ұстауы тиіс.

4. Мүдделер қактығысын басқару принциптері

4.1 қызметкерлер мен лауазымды адамдардың жеке мүдделері емхананың мүдделерімен нақты немесе ықтимал қактығыс болған жағдайда емхананың қызметін жүзеге асыру барысында іскерлік шешімге, процеске немесе мәмілеге тікелей немесе жанама түрде қатысуға немесе ықпал етуге құқығы жок.

4.2 емхана мынадай қағидаттар негізінде әрекет ететін мүдделер қактығысын басқару жүйесін белгілейді:

1) мүдделердің нақты және ықтимал қактығысы туралы мәліметтерді міндетті түрде ашу,

2) Әрбір мүдделер қактығысының емханасы үшін тәуекелдердің ауырлығын жеке қарастыру, бағалау және мүдделер қактығысының әрбір жағдайын реттеу;

3) мүдделер қактығысы және реттеу процесі туралы мәліметтерді ашу процесінің құпиялышы;

4) мүдделер қактығысын реттеу кезінде емхананың, қызметкердің, лауазымды адамның мүдделер тенгерімін сактау;

5) қызметкер, лауазымды адам уақтылы ашқан мүдделер қактығысына байланысты қызметкерді, лауазымды адамды қудалаудан қорғау.

5. Мұдделер қақтығысын реттеу процесінің бөлігі ретінде кәсіпорының лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің міндеттері

5.1 қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар міндетті:

1) лауазымдық міндеттеріне және атқаратын жұмысына байланысты туындастын мәселелер бойынша шешімдер қабылдау кезінде емхананың мұдделерін ғана басшылықта алуға;

2) өзінің жеке мұдделерінің емхана мұдделерімен қақтығысын уақтылы анықтағаны үшін, нақты немесе ықтимал мұдделер қақтығысын реттеуге белсенді қатысқаны үшін жеке жауаптылықта болуға;

3) олардың жеке мұдделері, отбасылық байланыстары, достық және басқа да қатынастары, жеке ұнатулары мен ұнатпаулары іскерлік шешім қабылдауға әсер етпейтініне кепілдік беру;

4) олардың жеке мұдделері емхананың мұдделеріне қайшы келетін кез келген жағдайлардан немесе мән-жайлардан аулақ болуға міндетті.

5) әзірленетін және іске асырылатын кез келген іскерлік мәмілелер бойынша Бәсекелестікті қоса алғанда, емханамен бәсекелеспеуге міндетті.

6) емхананың активтерін, сондай-ақ өзінің Жеке, оның ішінде қаржылық мұдделерін қанағаттандыру үшін емханаларға лауазымдық міндеттерді жүзеге асыруға байланысты туындастын іскерлік мүмкіндіктерге өзінің жағдайын пайдаланбауға міндетті.

7) мұдделер қақтығысын қарау процесінде олардың жеке немесе материалдық мұдделеріне әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін шешімдер қабылдауға қатыспауға немесе басқа әрекеттерді жүзеге асырмауға тиіс.

5.2 лауазымды адам сыйбайлас жемқорлықта қарсы комплаенс-қызметтің қызметкерлері арқылы тиісті мән-жай пайда болған сәттен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде кез келген мұдделер қақтығысының болуы туралы ақпаратты жазбаша түрде хабарлауға міндетті (№23 қосымша).

5.3 қызметкер өзінің тікелей басшысына сыйбайлас жемқорлықта қарсы комплаенс-қызметтің қызметкеріне тиісті мән-жай пайда болған сәттен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде мұдделер қақтығысының болуы туралы ақпаратты хабарлауға міндетті.

5.4 лауазымды тұлғалар мен қызметкерлер кәсіпорында енбек және/немесе лауазымдық міндеттерін орындау басталған сәттен бастап 5 күн ішінде осы Қағидалардың талаптарын адал орындауға міндеттенетіндерін жазбаша нысанда растауға міндетті.

6. Мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді ашу

6.1 кәсіпорындар ақпаратты ашудың келесі жүйесін белгілейді

ықтимал және нақты мұдделер қақтығысы: 1) қызметкерді жұмысқа қабылдау кезінде мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді бастапқы ашу

2) лауазымға тағайындау немесе кіру кезінде мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді ашу

3) мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді жаңа нақты немесе ықтимал мұдделер қақтығысын туғызатын немесе тудырған жағдайлар (мәнжайлар) туындауына қарай ашу

6.2 қызметкердің мұдделері қақтығысы туралы мәліметтер ашылған жағдайда, соңғысы өзінің тікелей басшысына және/немесе сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің қызметкеріне уақтылы хабарлансын.

6.3 лауазымды тұлғаның мұдделер қақтығысы туралы мәліметтер ашылған жағдайда, соңғысы акпаратты емхананың атқарушы бөліміне жазбаша түрде уақтылы жіберуі, мұдделер қақтығысының болуын және шешілуін бақылау және үйлестірушінің функциялары бұл ретте мұдделер қақтығысына алдын ала баға беретін, мәселенің мәні бойынша қажетті құжаттарды дайындайтын комплаенс-офицерге жүктеледі. Мәселенің мәні бойынша шешімді емхананың түпкілікті атқарушы органы қабылдайды.

6.4 қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар ықтимал мұдделер қақтығысының барлық жағдайларын дереке және толық көлемде емханаға ашуға міндетті

6.5 кәсіпорынның мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді жасыру және/немесе әдейі уақтылы немесе толық ашпау оның сенімін теріс пайдалану және алдау ретінде қарастырылады.

7. Мұдделер қақтығысын реттеу

7.1 қызметкердің нақты немесе ықтимал мұдделер қақтығысының болуы туралы ақпаратты емхана үшін туындаитын тәуекелдердің ауырлығын бағалау және осы жаңжалды шешудің негұрлым қолайлы нысанын таңдау мақсатында тікелей басшы және/немесе комплаенс-офицер мүқият тексеруі тиіс.

7.2 қызметкерде нақты немесе ықтимал мұдделер қақтығысының болуы туралы ақпаратты талдау нәтижелері бойынша оның тікелей басшысы және / немесе комплаенс-офицері мұдделер қақтығысын реттеудің мынадай шараларын қабылдайды:

1) қызметкердің жеке мұдделеріне қатысы болуы мүмкін емхананың нақты ақпаратына қол жеткізуін шектеу;

2) мүдделер қактығысы әсер ететін НЕМЕСЕ БОЛУЫ МҮМКІН мәселелер бойынша шешім қабылдау процесін талқылауга қатысудан еркіті түрде бас тарту немесе шеттету (тұракты немесе уақытша).

3) қызметкерді мүдделер қактығысына байланысты емес еңбек функцияларын орындауды көздейтін лауазымға ауыстыру (қызметкердің келісімімен).

4) қызметкердің кәсіпорын мүдделерімен жанжал туғызатын өзінің жеке мүддесінен бас тартуы.

7.3 талдау нәтижелері бойынша мүдделер қактығысын лауазымдық реттеуде накты немесе ықтимал мүдделер қактығысының болуы туралы ақпарат: тұлғалар

1) лауазымды тұлғаның лауазымды адамның жеке мүдделеріне қатысы болуы мүмкін емхананың накты ақпаратына қол жеткізуін шектеу;

2) лауазымды адамның мүдделер қактығысы әсер ететін немесе болуы мүмкін мәселелер бойынша шешімдер қабылдау процесін талқылауга қатысудан еркіті түрде бас тартуы немесе оны шеттетуі (уақытша тоқтап қалуы)

3) лауазымды адамның емхана мүдделерімен жанжал туғызатын өзінің жеке мүддесінен бас тартуы;

4) лауазымды адам осы Қағидалардың талаптарын сактамаған немесе мүдделер қактығысы туралы мәліметтер толық ашылмаған жағдайда оның өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтатуды қамтиды.

7.4 мүдделер қактығысын реттеу шараларының бұл тізбесі толық болып табылмайды. Мүдделер қактығысын реттеудің әрбір накты жағдайында емхананың мүдделер қактығысы туралы мәліметтерді ашатын қызметкермен немесе лауазымды адаммен уағдаластығы бойынша жанжалды реттеудің өзге де шаралары табылуы мүмкін.

8. Мүдделер қактығысының жағдайлары

8.1 мүдделер қактығысы жағдайларына немесе мүдделер қактығысына әкелуі мүмкін жағдайларға мынадай толық емес жағдайлар жатады:

1) лауазымды адам тили лауазымын қоса атқарады оның жақын туыстары контрагенттер, бәсекелестер болып табылатын үйымдардағы лауазымды адамдар болып табылады;

2) лауазымды адам коммерциялық операциялар жасау кезінде бәсекелестік артықшылықтар алу үшін қызметтік міндеттерін атқару барысында алынған және қалып жүртшылыққа уақытша қолжетімсіз ақпаратты пайдаланады;

3) лауазымды адам лауазымды адам лауазымды қоса атқаратын үйімдардан тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді емхананың сатып алуы туралы шешім қабылдауга катысады және/немесе оның туыстары немесе лауазымды адамның жеке мүдделілігі байланысты өзге де адамдар акы төленетін жұмысты орындайды.

4) лауазымды адам зияткерлік қызметтің нәтижелері болып табылатын, өзіне, оның туыстарына немесе лауазымды адамның жеке мүдделілігі байланысты өзге де адамдарға айрықша құқықтары бар тауарларды емхананың сатып алуы туралы шешім қабылдауга катысады;

5) лауазымды тұлға акылы негізде өзі лауазымды қоса атқаратын компания тапсырыс беруші болып табылатын жұмысты орындауга катысады;

6) лауазымды адам лауазымды қоса атқарады және/немесе оның туыстары немесе лауазымды адамның жеке мүдделілігі байланысты өзге де тұлғалар бас, еншілес немесе емханамен өзге де түрде аффилиирленген үйім болып табылатын үйімда акылы жұмысты орындайды;

7) лауазымды адам, оның жақын туыстары немесе лауазымды адамның жеке мүддесі бар өзге де адамдар контрагенттер, бәсекелестер, еншілес үйімдар болып табылатын жеке тұлғалардан және/немесе үйімдардан; тәуелді үйімдардан сыйлықтар немесе өзге де игіліктер (тегін қызметтер, женілдіктер, несиeler, ойын-сауық, демалыс, көлік шығыстарын төлеу т. б.) алады; аффилиирленген емхана.

8) лауазымды адам қызмет көрсеткен немесе көрсететін үйімдардың жеке тұлғаларына қатысты шешімдер қабылдауга катысады, оның ішінде акылы қызметтер лауазымды адамға, оның жақын туыстарына немесе лауазымды адамның жеке мүдделілігі байланысты өзге де адамдарға;

9) лауазымды адам туыстарына және жеке мүдделілігі байланысты өзге де адамдарға қатысты кадр шешімдерін қабылдауга катысады.

9. Бұзушылықтар туралы хабарламалар

9.1 осы қагидаларды орындау бөлігінде туындаитын мәселелермен қызметкерлер лауазымды тұлғалар, сондай-ақ мүдделі емес тұлғалар комплаенс-офицерге жүргіне алады.

9.2 мүдделі тұлғалар қызметкерлердің немесе лауазымды тұлғалардың осы Ережелерді бұзғаны туралы офицерге комплаенс хабарлай алады және мұндай хабарлама болған жағдайда олардың құқықтарына қысым жасалмауы тиіс

10. Жауапкершілік

10.1 осы Қагидалардың талаптарын толық, тиісінше және уақтылы орындағаны үшін емхананың шешімдерімен белгіленген құзыреті шегінде емхананың қызметкерлері, құрылымдық бөлімшелерінің басшылары мен лауазымды адамдары жауапты болады.

10.2 Осы Қагидаларда көрсетілген талаптардың орындалуын және енгізілуін бақылауды комплаенс-офицер жүзеге асырады.

11. Қорытынды ережелер

11.1 Осы Ереже Қазақстан Республикасының заңнамасына, сондай-ақ емхананың ішкі нормативтік құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда өзгертулуге жатады.